

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Quæstio 1. Qui ordo dierum est gestorum ante Pascha?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82999](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82999)

Dio Mercurii quid actum sit non constat, an in templum redierit, an Bethaniam manserit. Ex Lucâ tamen satis constat, etiam illo die se populo impendisse. c. 12. v. 36. Erat autem deus docens in templo, noctibus in monte, qui vocatur olivæ: & omnis populus manebat ad eum, in templo audire eum. Cum ergo generatim diebus dicatur in templo docuisse, noctibus in monte fuisse, non est, cur die Mercurii populum manentem deservisse dicamus. Quod vero alii Bethaniam, alii in monte pernoctasse volunt, non videtur in rem magnum esse discrimen. Bethania ad montem erat, in eâ cenabat; deinde in monte pernoctabat. Ita conciliari possunt, quæ Theophylactus, Titus, Rupertus, Iansenius, Cathusianus, Baradius scripserunt. In Bethaniâ fuisse ratio docet, neque enim tot dierum ieiunio Apostolos vexavit, cœna autem non nisi in Bethaniâ esse potuit, nisi dicere malimus emisse Apostolos cibum, aut Lazari fotores eo tulisse, quod multa haberet inconuenientia. In monte fuisse noctibus Lucas disertè scribit. Nec sententia est, in ædibus Lazari & fotorum, quæ in montis radice erant, habitasse; Nam eo in loco pernoctare soluerat, ubi eum postea Iudas quaesivit & inuenit. Frequenter enim eo convenire cum discipulis consueverat. Alioqui in Lazari ædibus illum proditor quaesiverat.

QVÆSTIO II.

An Pascha post biduum?

Gracè est & dōs hūicque, post duos dies: eodemque modo in Syro. Beza tamen vertit intra duos dies, quo loquendi modo ac tunc tempus significat, aliud est enim post, aliud intra duos dies fieri. Nec mediocriter tamen oritur difficultas, ex c. 12. v. 1. Ioan. & hoc loco collatis, apud Ioannem ita legitur, Iesus autem ante sex dies Pasche venit Bethaniam, ubi Lazarus fuerat mortuus, quem suscitavit Iesus. Fecerunt autem ei cœnam ibi Martha ministrabat, Lazarus vero vniueras ex discipulis cum eo.

Hic vero, Cum autem esset Iesus in Domo Simonis Leprosi. v. 6. & v. 2. Scitis quia post biduum Pascha fiet. Si est unum idemque conuiuium, non conveniunt tempora. Illud sex, hoc duos dies antecedit Pascha. Si duo sunt conuivia, unum sexto, secundum altero die ante Pascha, cur tam brevi tempore bis vngitur Dominus: aut quomodo iam Iudas iterum murmurat, alijque discipuli, iam ante tres dies instructi, & reprehensi? De Iudâ quidem minus admiratione digna revelt: avaritiâ enim cæcus rationes non intellexerat, petire enim sibi existimat, cuius prædandi potestas ablata est. De alijs Apostolis vix cogitare licet eos postremam Magdalene defensionem à Christo institutam ita contempsisse, ut etiam in eam fremerent, ut Robertus Marcus. Adde etiam illud: Conuiuium de quo Ioannes loquitur, videri fuisse in domo Lazari. Ipse enim & sorores fecerunt illi conuiuium, ut est in Ioanne.

2. Cæsar Baronius Cardinalis T. I. anno 32. diuersas cœnas esse ait. Nam illam, quæ describitur Ioan. 12. eandem non posse esse cum eâ quam Marcus 16. ait biduo ante Pascha celebratam. At nec Marcus nec Matthæus aiunt cœnam illam in domo Simonis biduo ante Pascha factam, sed recensitâ Christi de vicina morte Prophetiâ: deinde narrat occasionem, quâ Iudas ad prodicionem impulsus effecerit, ut Sacerdotes eius mortem accelerandam indicarent. Dixerant enim: non in die festo, at nunc in ipso instant, ut crucifigatur. Itaq; a v. 6. vsq; ad 14. in Matthæo omnia dicuntur per recapitulationem Evangelistis visitam

ita S. Augustinus & Beda. Maldonatus, Franciscus Lucas, alijque.

Neque alterum argumentum Baronij firmum est. Sed plane contrarium, d. 2. g. fuisse conuiuium, unum eandemq; mulierem, & in prioribus pedes, in posterioribus caput unxisse, facile demonstrabimus. Si enim unum idemq; fuit conuiuium cum alio, illudq; ante sex dies Pasche peractum, cum conslet Matthæi testimonio abiisse Iudam ad principes Sacerdotum & de prodicione Christi conuenisse; necesse esset nos dicere, ante sex dies Pasche eiusmodi de prodendo Christo pactum esse conuenitum: quod nemo sane iure dicere poterit, cum Marcus expressè testetur, id factum biduo ante Pascha.

Respondeo. Iudam potuisse prodicionis consilium iam ab illâ cœnâ quæ fuit in domo Simonis Leprosi concipere; atque adeo etiam offerre se Sacerdotibus. Eadem enim causa erat, quæ postea. Eteum indignatum fuisse scribit Ioannes v. 4. Deinde nec Matthæus, nec Marcus aiunt Iudam statim post cœnam Simonianam, vel sub ipsâ cœnâ operam obtulisse Sacerdotibus; nec id factum ante illud biduum. ita miror illum dicere: cum Marcus expressè testetur id factum biduo ante Pascha. Non enim Marcus aliud habet, quam Iudam iussu ad summos Sacerdotes cap. 14. v. 10. & Iudas Iscariothes unus de duodecim, &c. Dicuntur hæc post effusam vnguentum, & Mariæ defensionem, sed illa ipsa facta est ante.

Iudas post abiit, nam particula Tunc optime refertur ad versum 3. Tunc congregati sunt principes Sacerdotum, &c. Tuncquam etiam Iudas accessit, nec enim ignorauit eos congregatos, & occasionem facinoris idoneam videbat. Non igitur hoc argumento rem concludit: nec quisquam in recentes auctores iniquior esse debet, cum sententia Augustini sit, verbis pluribus exposita. l. 2. de consensu Evangelist. cap. 78. Et factum est cum consummasset Iesus sermones hos omnes dixit discipulis suis, quia post biduum Pascha fiet, & filius hominis traderetur, ut crucifigatur. Hinc attestantur alij duo Marcus & Lucas ab eodem ordine non recedentes: Neq; hoc tanquam à Domino dictum insinuat: hoc enim intimare pretermiserunt. Ex sua tamen personâ & Marcus dicit. Erat autem Pascha, & azyma post biduum. Et Lucas; Appropinquabat autem dies Festus azymorum, qui dicitur Pascha. Sic ergo appropinquabat ut esset post biduum, sicut alij duo aperte consonant. Ioannes vero tribus quidem locis commemorauit eiusdem diei Festi propinquantem cum alia quadam duobus superioribus locis narraret. Tercio autem loco apparuit eius narratio circa ipsa versari tempora, ubi hoc etiam illi res intimant, id est, imminente iam Domini a passionis die. Sed hoc videri potest parum diligenter intuentibus esse contrarium, quod Matthæus & Marcus posteaquam dixerunt Pascha post biduum futurum, deinde commemorauerunt quod erat Iesus in Bethaniâ; ubi de vnguento illo precioso dicitur. Ioannes autem ante sex dies Pasche dicit Iesum venisse in Bethaniam, de vnguento eadem narraturus. Quomodo ergo secundum illos duos post biduum futurum erat Pascha: cum posteaquam id dixerunt, inuoluntur cum Ioanne in Bethaniam illud de vnguento, quod ipse, narrantes; cum autem ipse dicat, post sex futurum Pascha? Sed qui ita mouentur non intelligunt Matthæum & Marcum: illud quod in Bethania de vnguento factum erat, recapitulando posuisse, non post illam de biduo predicationem suam, sed iam ante factum, cum adhuc sex dies essent ad Pascha. Non enim ququam eorum cum dixisset, post biduum futurum Pascha, sic adiunxit de illo facto in Bethania, ut diceret. Post hæc cum esset in Bethania; Sed Matthæus quidem, Cum autem esset inquit Iesus in Bethania. Marcus autem, Cum esset Bethaniæ. Quod utique intelligitur, & antequam illa dicerentur, quæ ante biduum Pasche dicta sunt. Sicut ergo ex Ioannis narratione colligitur, ante sex dies Pasche venit in Bethaniam: ibi factum est illud

Iudas ante Pascha aliquot diebus prodicionem vendidit.

MISSA Gaudet
in
angelia
CXL
181